

**STANOVISKO MIESTNEHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU MESTSKEJ
ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE NA ROKY 2024-2026**

STANOVISKO MIESTNEHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE NA ROKY 2024-2026

Podľa ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice Odborné stanovisko k Návrhu rozpočtu mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na rok 2024 s výhľadom do roku 2026 pred jeho schválením (ďalej len „Návrh rozpočtu“). Návrh rozpočtu v plnom znení bol zverejnený dňa 24. novembra 2023 na webovom sídle mestskej časti a úradnej tabuli.

VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na rok 2024 a prognózy na roky 2025 - 2026 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z týchto hľadísk :

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Pri spracovaní odborného stanoviska k Návrhu rozpočtu som posudzoval jeho súlad najmä s:

- ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov
- zákonom SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov
- zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Návrhom rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 schváleným vládou SR 14.10.2022 (Uznesenie č. 507/2023)

a ostatnými normatívnymi právnymi predpismi, ktoré zakotvujú proces spracovania návrhu rozpočtu v územnej samospráve.

1.2. Súlad všeobecne záväznými predpismi mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice, a to najmä:

- všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2023 o miestnych daniach za psa, užívanie verejného priestranstva, predajné automaty a nevýherné hracie prístroje na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice
- všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2023 o poskytovaní finančného príspevku rodinám so zdravotne znevýhodneným dieťaťom a mnohohodným rodinám
- všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2023, ktorým sa určuje výška príspevku zákonného zástupcu dieťaťa a žiaka na čiastočnú úhradu nákladov v základných a materských školách
- všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2021 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti Bratislava–Podunajské Biskupice
- všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2020 o poskytovaní finančného príspevku na stravovanie obyvateľov mestskej časti Bratislava -Podunajské Biskupice v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2022
- všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2020 o miestnom poplatku za rozvoj na území Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice
- všeobecne záväzné nariadenie č. 12/2019, ktorým sa upravujú podmienky a postup pri poskytovaní finančného príspevku na dopravu pre obyvateľov mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice
- všeobecne záväzné nariadenie č. 10/2019, ktorým sa upravujú podmienky a postup pri poskytovaní finančného príspevku pri narodení dieťaťa obyvateľom s trvalým pobytom v mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice
- všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2019, ktorým sa upravujú podmienky a stanovujú pravidlá poskytovania jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a poskytovania peňažnej a vecnej pomoci v čase náhlej núdze obyvateľom s trvalým pobytom v mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na preklenutie nepriaznivej sociálnej situácie a pri zabezpečovaní základných životných podmienok

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 č. MF/008193/2023-411 vydané MF SR v súlade s §14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení neskorších zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami. Funkčná klasifikácia sa v návrhu rozpočtu neuplatňuje, a teda sa neuplatňuje ani Vyhláška Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG). Rozpočet odkazuje na to, že správca rozpočtovej kapitoly rozpíše v súčinnosti s referentom rozpočtu na oddelení ekonomickom a správy majetku schválený limit výdavkov do položiek podľa priradenej programovej

štruktúry v najnižšej úrovni funkčnej a ekonomickej klasifikácie na rok 2024. Vzhľadom k tomu, že funkčná klasifikácia slúži aj na komparáciu jednotlivých subjektov verejnej správy, odporúčam v budúcnosti uplatňovať funkčnú klasifikáciu na najnižšej úrovni, tak ako musí byť aj vykazovaná v rozpočtových systémoch.

Návrh rozpočtu v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude mestská časť realizovať z výdavkov rozpočtu obce.

Merateľné ukazovatele sú v návrhu rozpočtu naďalej skôr formálne, bez skutočnej výpovednej hodnoty. Vybrané merateľné ukazovatele odporúčam do budúcnosti zmeniť tak, aby boli zvolené v nižšom počte, avšak vzájomne porovnateľné aspoň medzi jednotlivými samosprávami (mestskými časťami) a umožnili aj verejné hodnotenie hlavných ukazovateľov. Za týmto účelom je možné využiť aj indikátory nezávislých organizácií napr. INEKO (hodnotenie škôl), výsledkov žiakov v testovaní Monitor 5, Monitor 9, Transparency International (hodnotenie transparentnosti samospráv) a podobne.

Návrh rozpočtu spĺňa v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti (ďalej len „ústavný zákon“) podmienku spracovania návrhu rozpočtu s ohľadom na schválené predchádzajúce dva rozpočtové roky. Zároveň súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na rok 2023 a údaje o očakávanej skutočnosti roka 2023, čo je v súlade s citovaným ústavným zákonom. V súlade s platnou legislatívou je mestská časť povinná zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Predložené návrhy rozpočtov na roky 2024, 2025 a 2026 sú zostavené v súlade s platnou legislatívou.

3. EKONOMICKÁ PROGNÓZA

Podľa makroekonomickej prognózy Ministerstva financií sa dynamika slovenského HDP zvoľní v roku 2023 na 1,3 %. V roku 2024 sa začne zotavovať spotreba domácností a čerpanie EÚ fondov vystrieda Plán obnovy a odolnosti (RRP – Recovery and resilience plan). HDP sa zvýši o 2,2 %. Plán obnovy potiahne ekonomiku aj v roku 2025 a definitívne odznejú inflačné tlaky, HDP stúpne o 2,8 %.

Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 je v zásadnej miere ovplyvnený požiadavkami vyplývajúcimi z tzv. dlhovej brzdy. Úroveň hrubého dlhu verejnej správy presahuje horný limit dlhovej brzdy a platné sankcie nedovoľujú vláde predložiť návrh rozpočtu s deficitným saldom. Hospodárenie verejnej správy tak musí byť navrhnuté ako vyrovnané alebo prebytkové.

Inflácia dosahuje naďalej nadštandardnú úroveň, ale už dochádza k jej výraznému spomaleniu. Znížené ceny komodít a prísnejšia menová politika ďalej podporia zmierňovanie inflačných tlakov. Pri vysokej inflácii a rastúcich úrokových sadzbách v eurozóne sa znížil investičný apetít a sprísnil sa podmienky poskytovania úverov. Dopyt po našich výrobkoch je tak oslabený. Situácia je nepriaznivá v segmente výrobkov dlhodobej spotreby a investičných výrobkov. To môže negatívne ovplyvniť našich exportérov. Rast ekonomiky SR bude preto v tomto a budúcom roku veľmi mierny, a to tesne nad 1 %. K výraznejšiemu oživeniu dôjde s predpokladaným oživením zahraničného prostredia a s oživením čerpania EÚ fondov až v roku 2025, pričom štvrtročný vývoj sa môže začať zlepšovať od polovice roka 2024.

Lepší trh práce podporuje výnos dane z príjmov fyzických osôb, avšak na konci horizontu prognózy spomaľuje v súlade s vývojom makrobázy. V roku 2024 bude mať na daňové príjmy z práce negatívny

efekt z silný rast nezdaniteľnej časti (+14%), ktorý prekoná prekoná rast miezd (+7,5%) a zníži efektívnu daňovú sadzbu. Rok 2024 sa bude niesť v znamení prudkého prepadu výberu daní a odvodov z práce z dôvodu výrazného spomalenia ekonomickej aktivity a poklesu zamestnanosti. V krátkodobom horizonte by mala pokračovať stabilná úroveň zamestnanosti. Oživenie ekonomiky postupne vyústi do mierneho rastu zamestnanosti, avšak výrazne miernejším tempom než sme sledovali v predošlých rokoch.

K uvedeným negatívnym dopadom je pre samosprávy, teda aj pre mestskú časť Bratislava-Podunajské Biskupice, nutné pripočítať legislatívne zmeny na úrovni štátu, ktoré významným spôsobom zhoršujú ekonomické postavenie a zvyšujú finančnú neistotu v tomto období.

Zavedenie tzv. hypotekárneho bonusu, popri už zvýšenom daňovom bonuse zapríčiní ešte nižší výber dane z príjmov fyzických osôb, čoho kauzálnym dôsledkom je zníženie príjmu obcí, miest a samosprávnych krajov. Na negatívny vplyv vtedy ešte len avizovaného presunu daňového bremena z priamych daní na nepriame som upozorňoval už vo svojich minulých stanoviskách. Takéto úpravy sú v rozpore s odporúčaniami expertných skupín Rady Európy či OECD. Podľa štúdie OECD centralizmus na Slovensku obmedzuje hospodársky rast a v prípade ďalšej decentralizácie je možnosť rastu HDP cca 10 %.

Ďalším významným faktorom, ktorý okrem zníženia predpokladaných príjmov ovplyvní rozpočet na rok 2024, je nárast bežných výdavkov v súvislosti so schváleným zvýšením miezd zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme odmeňovaných podľa zákona č. 553/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Verejní zamestnanci tak mali mzdy v roku 2023 zvýšené dvakrát, o + 7% a 10% (kumulatívne 17,7%) a pedagogickí zamestnanci dvakrát, o +10% a 12% (kumulatívne 23,2%).

Podľa schváleného rozpočtu verejnej správy majú byť celkové daňové príjmy obcí za rok 2024 vo výške 3 076 283 tis. €, čo znamená výrazný prepád oproti očakávanej skutočnosti roku 2023 (3 526 315 tis. €) aj oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 (3 390 683 tis. €).

Pri odhade výnosu DPFO sa vychádza v súlade s usmernením MF SR z poslednej prognózy Výboru pre daňové prognózy ministerstva financií SR (november 2023), ktorý sa používa aj pre zostavovanie štátneho rozpočtu a zahŕňa už všetky relevantné legislatívne zmeny, ktoré sa dotkli DPFO. **Podiel mestských častí pre daň z príjmu fyzických osôb sa tak odhaduje vo výške 106 298 760 eur. Daň z nehnuteľnosti na rok 2024 je v návrhu rozpočtu stanovená na 66 593 631 eur, čo je 50% celkového výnosu a tvorí rovnako podiel mestských častí na tejto dani. Na základe dohody hlavného mesta SR Bratislavy a mestskými časťami Bratislavy je aj zohľadnená dodatočná jednorazová kompenzácia na počet žiakov v úhrnnej sume 2 906 000 eur.**

Pre rok 2024 boli pre Podunajské Biskupice vypočítané podiely na výnose z daní takto: DzPFO: 4,9173%, DzN: 3,6456%, VPNM: 4,4275%. Oproti roku 2022 klesli percentuálne podiely mestskej časti z týchto hodnôt pre DPFO: 5,1064%, pre DzN: 3,7592%, pre výnos z predaja nehnuteľného majetku 4,6361%, keďže rast počtu obyvateľov a žiakov mal v iných častiach mesta vyšší nárast. Pre Podunajské Biskupice sa pri výpočte vychádzalo z týchto údajov: počet obyvateľov: 23 465, prepočítaný počet žiakov: 30 615,00, obyvatelia 62+: 5 350. Štatistické údaje o počte obyvateľov sú dlhodobo v mestskej časti poddimenzované oproti údajom z Registra obyvateľov, podľa ktorého mali Podunajské Biskupice k 31.12.2022 počet obyvateľov s trvalým pobytom 25 293 osôb, teda rozdiel oproti štatistike predstavuje až 1828 osôb.

V rozpočte hlavného mesta sa tak počíta pre Podunajské Biskupice z výnosom DFPO: 5 227 077€, DzN: 2 427 717€, kompenzácia počtu žiakov: 102 000 €. Celkovo by na príjmoch z daní, ktorých

prijímateľom je hlavné mesto malo byť mestskej časti poukázaných spolu 7 756 793€. Rozpočet mestskej časti je v tomto opatrenejší a počíta s výnosom vo výške 5 000 000 € pri DzPFO a 1 850 000 € (resp. 1 810 000€) pri dani z nehnuteľnosti. Pri dani z nehnuteľnosti však rozpočet hlavného mesta počíta už so zvýšenými sadzbami tejto dane. **V tejto časti daňových príjmov je teda rozpočet zostavený konzervatívne a vytvára priestor pre ich plnenie nad rozpočtované úrovne. Z môjho pohľadu je tento opatrný postup správny, keďže vytvára priestor na sanáciu prípadných vyšších výdavkov.**

Avizované konsolidačné opatrenia novej vlády budú mať negatívny vplyv jednak na výdavkovej strane (zvýšenie zdravotných odvodov o 1%), jednak na strane príjmov (zavedenie tzv. hypotekárneho daňového bonusu). **Na realizáciu investičných projektov je tak nevyhnutné vyvinúť úsilie na získanie externých zdrojov financovania. Pozitívne hodnotím výrazné úspory na tzv. komunálnych službách, ktoré sa dosiahli v roku 2023 a sú plánované aj pre rok 2024.** Dlhodobu a opakovanu som vo svojich stanoviskách upozorňoval na enormne zvyšujúce sa výdavky na zimnú údržbu, starostlivosť o verejnú zeleň či vysýpanie smetných košov. V roku 2023 mestská časť len pri vysýpaní malých smetných košov ušetrila približne 40 000 – 50 000 eur tým, že túto činnosť prevzala do vlastnej zodpovednosti. Rovnako výrazné úspory boli dosiahnuté pri zimnej údržbe a starostlivosti o verejnú zeleň. V roku 2024 je na Podprogram 7.2 Zimná údržba miestnych komunikácií rozpočtovaných 80 000 €, čo znamená výrazný pokles oproti predchádzajúcim rokom (2018-2021), keď presahovali sumu 150 000€ (v roku 2022: 138 048,53€). **Odporúčam pokračovať v načrtnutom trende prevzatia verejnoprospešných služieb do vlastnej zodpovednosti.** Okrem toho, že tento spôsob považujem za úspornejší, je aj flexibilnejší a dokáže zabezpečiť kvalitnejší výkon týchto služieb v plnej kontrole mestskej časti. Okrem toho sa mestská časť vyhne závislosti na dodávateľovi (vender lock-in), ako tomu bolo dlhodobo v minulých rokoch.

Na hospodárenie mestskej časti bude mať pozitívny vplyv odpustenie návratnej finančnej výpomoci (uznesenie vlády SR č. 459/2023 z 13. septembra 2023) vo výške 227 824 € poskytnuté z MF SR v roku 2020, ktorého prvú splátku mala mestská časť zaplatiť už v roku 2024. Odpustením jediného dlhu mestskej časti sa dlh mestskej časti znížil z 1,97% v roku 2022 na 0%. Rezervy vidím v činnosti obchodnej spoločnosti, ktorá vykazovala posledné roky stratu hospodárenia, pričom tam dochádzalo k zjavnému porušovaniu zákona, ignorovaniu zákona o verejnom obstarávaní, zákona o slobode informácií a k verejným financiám sa pristupovalo v rozpore so zásadou hospodárnosti a transparentnosti.

4. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh programového rozpočtu pre roky 2024-2026 podľa §4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mestskej časti, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov značne zvyšujú informačnú hodnotu návrhu rozpočtu s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie. Opätovne do budúcnosti odporúčam stanoviť podrobnejšiu programovú štruktúru a využívať aj programové rozpočtovanie na úrovni prvok a projekt. Osobitne odporúčam podrobnejšiu programovú štruktúru v programoch 8 Vzdelávanie. Každý program síce obsahuje zámery a ciele, ktoré chce mestská časť v rokoch 2024-2026 dosiahnuť, ale preverením správnosti stanovených cieľov bolo zistené, že merateľné ukazovatele nie sú vo všetkých prípadoch stanovené v zmysle odporúčania Praktického a konkrétneho manuálu pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy tak, aby boli merateľné, jednoznačné,

porovnateľné a kontrolovateľné. Ciele musia byť naformulované so stanoveným merateľným ukazovateľom, ako nástrojom na hodnotenie a monitorovanie plnenia cieľa, ktorý definuje výsledok alebo výstup, ktorý sa má dosiahnuť plnením cieľa. Má byť formulovaný v priamej súvislosti s cieľom, má byť kontrolovateľný a nákladovo efektívny.

Návrh rozpočtu pre rozpočtový rok 2024 je v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zložený z bežného rozpočtu, kapitálového rozpočtu a z príjmových i výdavkových finančných operácií. Návrhy informatívnych rozpočtov pre roky 2025 a 2026 sú spracované v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v rovnakom členení ako návrh rozpočtu pre rozpočtový rok 2024.

5. DODRŽANIE INFORMAČNEJ POVINNOSTI ZO STRANY MESTSKEJ ČASTI

Návrh rozpočtu **bol zverejnený na úradnej tabuli a na webovom sídle mestskej časti dňa 24.11.2023**, v zákonom stanovenej lehote podľa §9 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. K návrhu rozpočtu neboli vznesené pripomienky podľa ustanovení § 6 ods. 4 až 7 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Návrh rozpočtu nebol zverejnený na Centrálnej elektronickej úradnej tabuli (CEÚT) podľa §34 ods. 2 písm. b) zákona č.305/2013 Z.z. o e-Governmente. Do budúcnosti odporúčam zverejnenie aj na CEÚT.

A. TVORBA ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zásadou tvorby rozpočtu pre rok 2024 s ohľadom na roky 2025 a 2026 ako viacročný rozpočet, ktorý slúži ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej i rozpočtovej politiky mestskej časti.

Pre rozpočtový rok 2024 je rozpočet konštruovaný ako prebytkový, príjmy sú na úrovni 13 300 810 € a výdavky sú na úrovni 13 290 810€.

Z toho bežný rozpočet je nastavený ako prebytkový, bežné príjmy sú na úrovni 13 290 810 € a bežné výdavky sú na úrovni 13 280 810 €.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako vyrovnaný vo výške 10 000 eur, avšak nepočíta s plánovanými rozvojovými investíciami, ktoré by mali byť zakomponované až následne v zmenách rozpočtu počas rozpočtového roka. Príjmové a výdavkové finančné operácie nie sú plánované, avšak je zrejmé, že ich zapojeniu v priebehu roka dôjde (zapojenie fondov, investičné projekty).

Rozpočty na roky 2025 a 2026 nie sú podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy záväzné a budú sa upresňovať a aktualizovať v ďalšom rozpočtovom roku.

Návrh rozpočtu na rok 2024 je na výdavkovej časti oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 o 968 614 € vyšší, čo predstavuje 7,85% nárast. Návrh rozpočtu obsahuje aj príjmy a výdavky rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Predložený návrh je v časti príjmov zostavený podľa ekonomickej klasifikácie a v časti výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie. Funkčná klasifikácia nie je v návrhu rozpočtu uplatnená. Jednotlivé položky rozpočtovaných príjmov a výdavkov, uvedené v

tabuľkách sú detailnejšie rozpísané a zdôvodnené v jeho textovej časti.

Bilancia príjmov a výdavkov na rok 2024 je nasledovná: (v €)

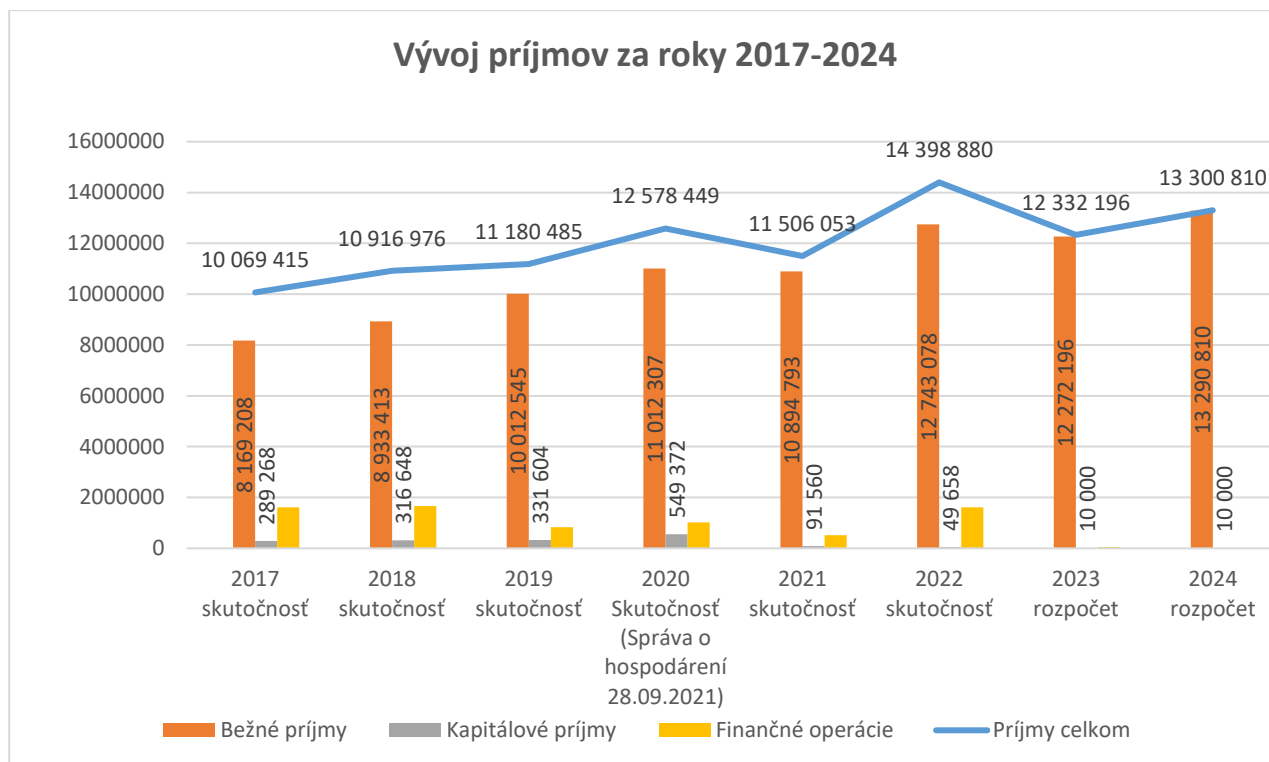
Ukazovateľ	Príjmy	Výdavky	Rozdiel
Bežný rozpočet	13 290 810 €	13 280 810 €	10 000
Kapitálový rozpočet	10 000 €	10 000 €	0
Finančné operácie	0 €	0 €	0
Rozpočet spolu	13 300 810 €	13 290 810 €	10 000

PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

Štruktúra príjmovej časti návrhu rozpočtu pozostáva z bežných príjmov a z kapitálových príjmov. **Na rok 2024 sú navrhované príjmy vo výške 13 290 810 €, z toho bežné príjmy vo výške 13 280 810 € a kapitálové príjmy vo výške 10 000 €.**

Bežné príjmy pozostávajú z príjmov daňových, nedaňových, grantov a transferov. **Nárast bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 je 1 018 614 €, čo predstavuje nárast 8,3%, oproti skutočnosti za rok 2022 predstavuje rozdiel príjmov 547 732 € €, teda nárast 4,30 %.**

Vývoj príjmov za roky 2017-2024									
Rozpočet príjmov v EUR	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 skutočnosť	2020 Skutočnosť (Správa o hospodárení 28.09.2021)	2021 skutočnosť	2022 skutočnosť	2023 rozpočet	2024 rozpočet	index 2024/2022
Bežné príjmy	8 169 208	8 933 413	10 012 545	11 012 307	10 894 793	12 743 078	12 272 196	13 290 810	4,30%
Kapitálové príjmy	289 268	316 648	331 604	549 372	91 560	49 658	10 000	10 000	-79,86%
Finančné operácie	1 610 939	1 666 915	836 336	1 016 769	519 700	1 606 144	50 000	0	-100,00%
Príjmy celkom	10 069 415	10 916 976	11 180 485	12 578 449	11 506 053	14 398 880	12 332 196	13 300 810	-7,63%

Daňové príjmy na rok 2024 sú plánované vo výške 7 235 370 eur (2023: 6 995 170€, 2022: 6 396 960€). Pozostávajú z daní, ktorých správcom je mestská časť (daň za psa, užívanie verejného priestranstva, predajné automaty a nevýherné hracie prístroje) a z percentuálneho podielu mestskej časti z daní, ktoré vyberá hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb, podiel na výnose dane z nehnuteľností a podiel z poplatku za komunálny odpad), sú najvýznamnejšou časťou bežných príjmov a **tvoria 54,44 % celkových bežných príjmov** a až viac ako tri štvrtiny (76,73%) bežných príjmov bez započítania transferov, čo znamená pokračovanie v trende prehlbovania významu daňových príjmov, obzvlášť podielových daní, čo však vystavuje samosprávu ako celok závislosti na zmenách v systéme priameho zdaňovania.

Bežné príjmy pozostávajú z príjmov daňových, nedaňových, grantov a transferov.

Položka	Rozpočet
Daňové príjmy	7 235 370 €
Nedaňové príjmy	2 194 387 €
Granty a transfery	3 861 053 €
Bežné príjmy celkom	13 290 810 €

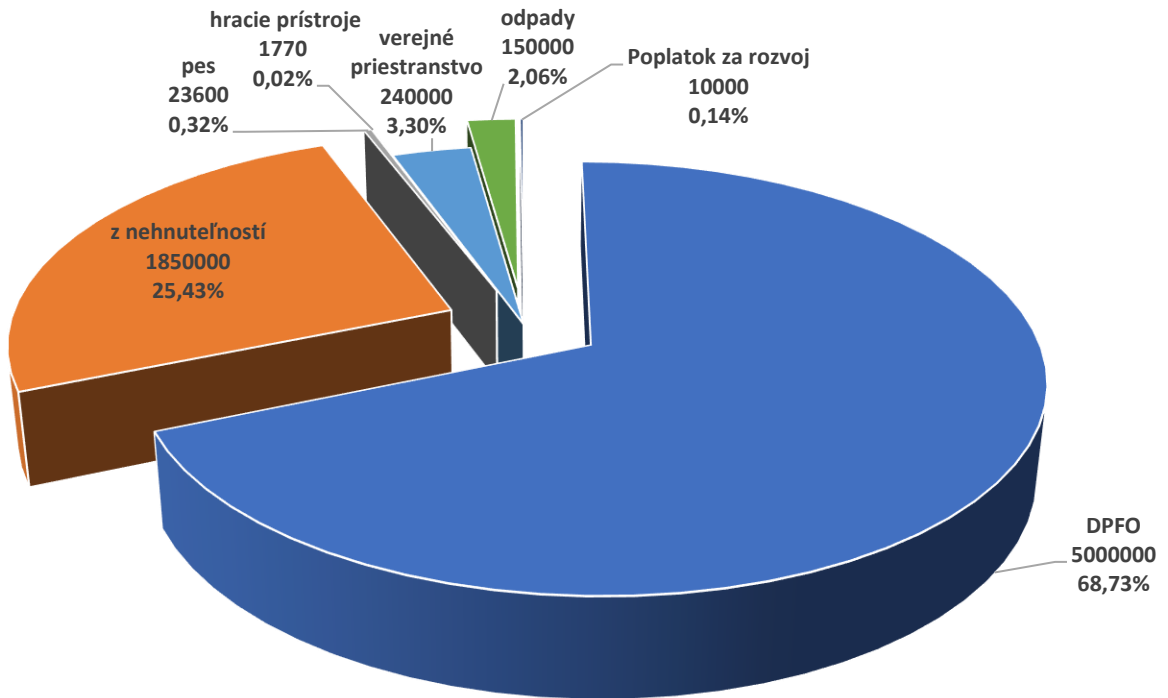
Rozpočtované daňové príjmy z DPFO sú oproti prognóze MF SR a odhadu výberu dane z nehnuteľnosti hlavného mesta, z ktorých vychádza aj rozpočet hlavného mesta, rozpočtované nižšie o 227 077€ (ak pripočítame aj kompenzáciu za počet žiakov tak o 329 077€), pri dani z nehnuteľností nižšie až o 577 717€ (resp. 617 717€), a teda v tejto časti sú príjmy predpokladané veľmi opatrne, pričom predpokladám ich mierne prekročenie. Rozpočet hlavného mesta však vychádza z avizovaného, no ešte neschváleného navýšenia dani z nehnuteľnosti.

V tabuľke daňových príjmov je nesprávne uvedený rozpočtovaný príjem dani z nehnuteľností vo výške 1 850 000 €, avšak podľa celkového súčtu by malo ísť v tejto položke o sumu 1 810 000 €.

Daňové príjmy

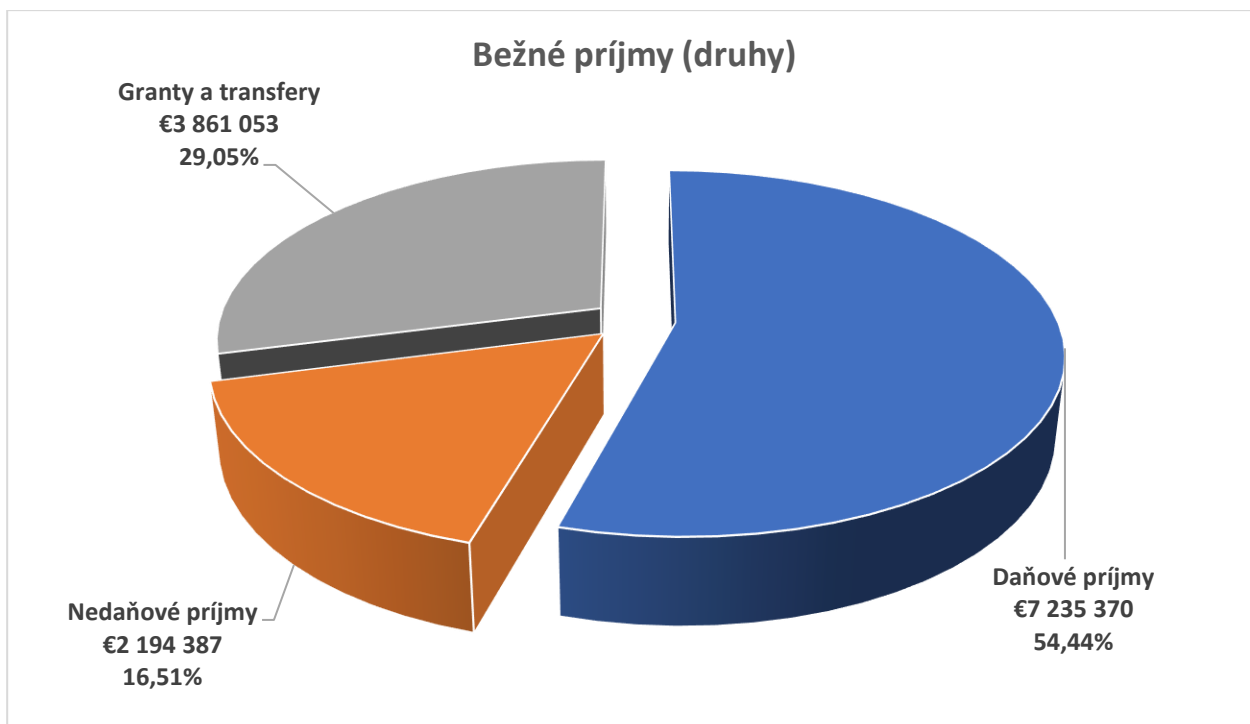
Položka	Návrh rozpočtu 2024
Podielové dane	5 000 000 €
Daň z nehnuteľností	1 850 000 €
Poplatok za komunálny odpad	150 000 €
Daň za psa	23 600 €
Daň za nevýherné a výherné automaty	1 770 €
Daň za užívanie verejných priestranstiev	240 000 €
Poplatok za rozvoj	10 000 €
Daňové príjmy celkom	7 235 370 €

Podiel jednotlivých daňových príjmov na celkových daňových príjmoch (2024)

Nedaňové príjmy sú navrhované vo výške 2 194 387 eur (2023: 2 018 514€). Pozostávajú z príjmov z prenájmu pozemkov a budov, administratívnych správnych poplatkov a ostatných poplatkov a platieb, pokút za porušenie predpisov, úrokov z účtov finančného hospodárenia a iných nedaňových príjmov. V tabuľke nedaňových príjmov je zrejmá chyba v písaní pri položke Príjem z prenájmu budov, kde je uvedené číslo 2364 950€ namiesto 364 950 €.

Granty a transfery sú finančné prostriedky ktoré majú charakter účelových dotácií a ich využitie je viazané na určitý účel a nie je ich možné inde použiť. Ide o oblasť školstva, stavebného poriadku, pozemných komunikácií, ochrany životného prostredia, matriky, ohlasovne, zabezpečenie volieb. Objem týchto prostriedkov na rok 2024 je v sume **3 861 053 eur** (2023:3 258 512 €, 2022: 3 239 620 €).

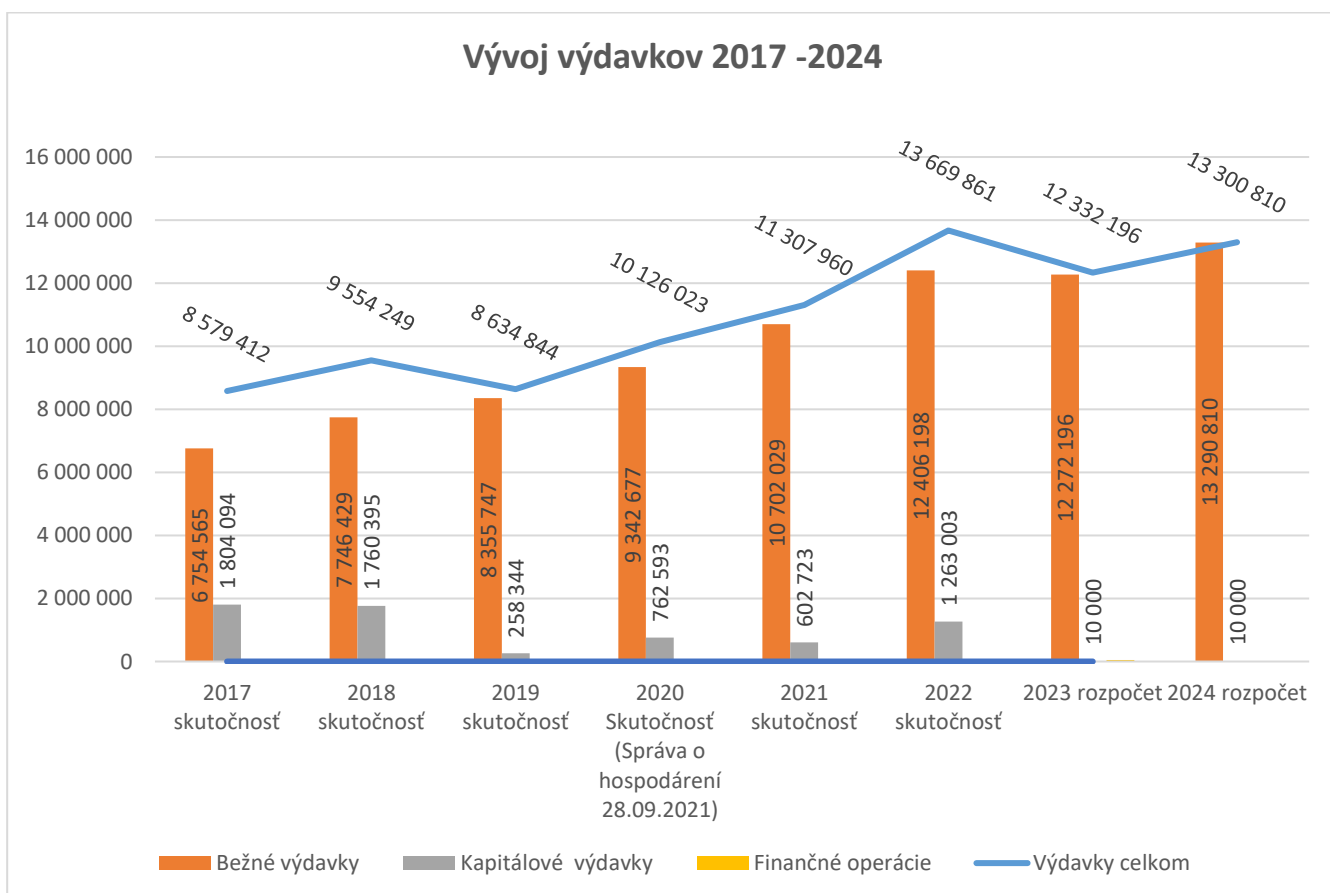
Kapitálové príjmy na rok 2024 sú navrhované vo výške 10 000 €. Finančné príjmové operácie nie sú rozpočtované.

VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

Celkové výdavky mestskej časti na rok 2024 sú navrhované vo výške **13 290 810 eur**, z toho bežné výdavky **13 280 810 eur**, kapitálové výdavky 10 000 eur. Výdavky na finančné operácie nie sú rozpočtované.

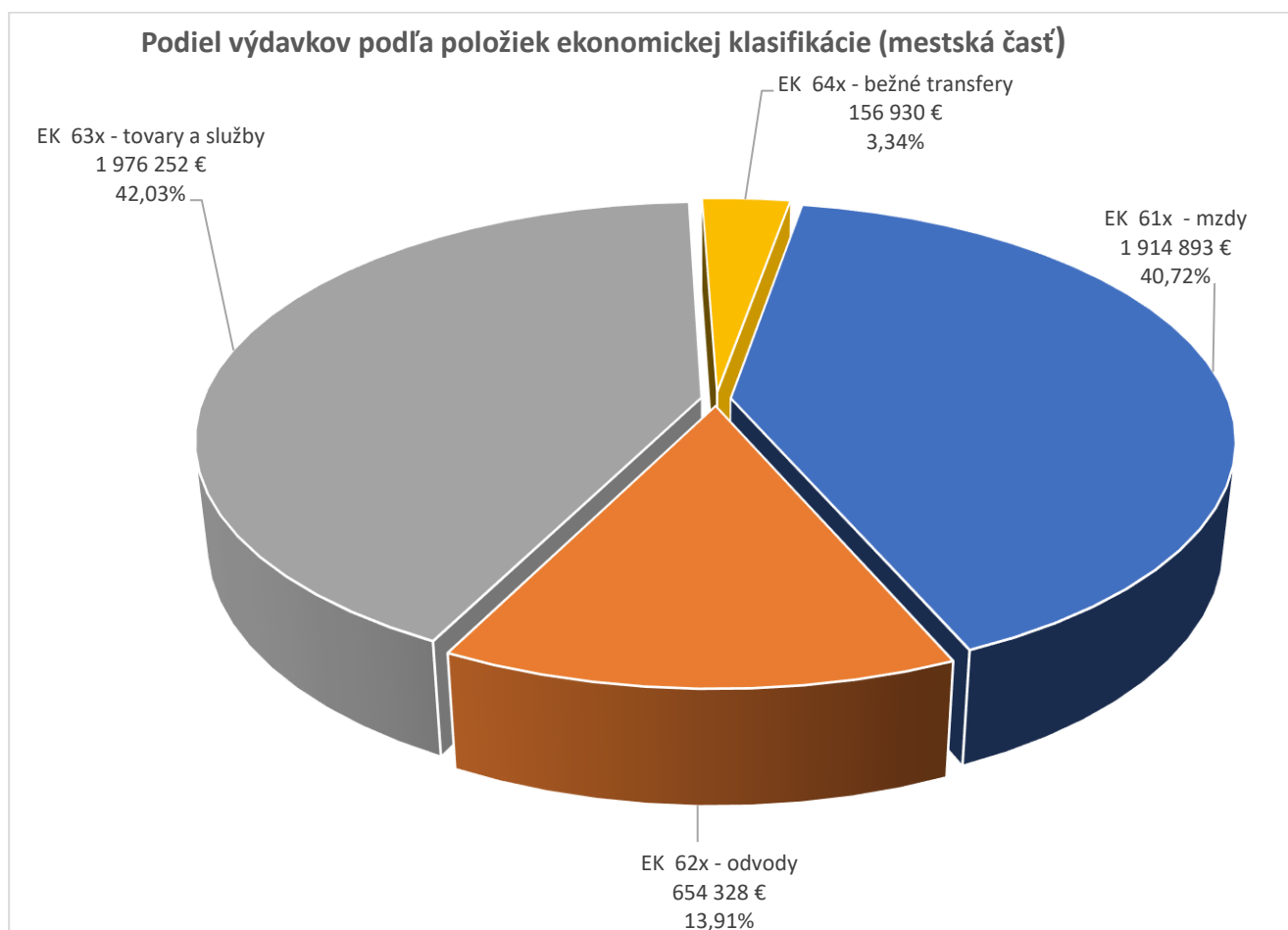
Rozpočet výdavkov za roky 2017-2024									
Rozpočet výdavkov v EUR	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 skutočnosť	2020 Skutočnosť (Správa o hospodárení 28.09.2021)	2021 skutočnosť	2022 skutočnosť	2023 rozpočet	2024 rozpočet	index 2024/2022
Bežné výdavky	6 754 565	7 746 429	8 355 747	9 342 677	10 702 029	12 406 198	12 272 196	13 290 810	7,13%
Kapitálové výdavky	1 804 094	1 760 395	258 344	762 593	602 723	1 263 003	10 000	10 000	-99,21%
Finančné operácie	20 753	47 425	20 753	20 753	3 208	660	50 000	0	-100,00%
Výdavky celkom	8 579 412	9 554 249	8 634 844	10 126 023	11 307 960	13 669 861	12 332 196	13 300 810	-2,70%

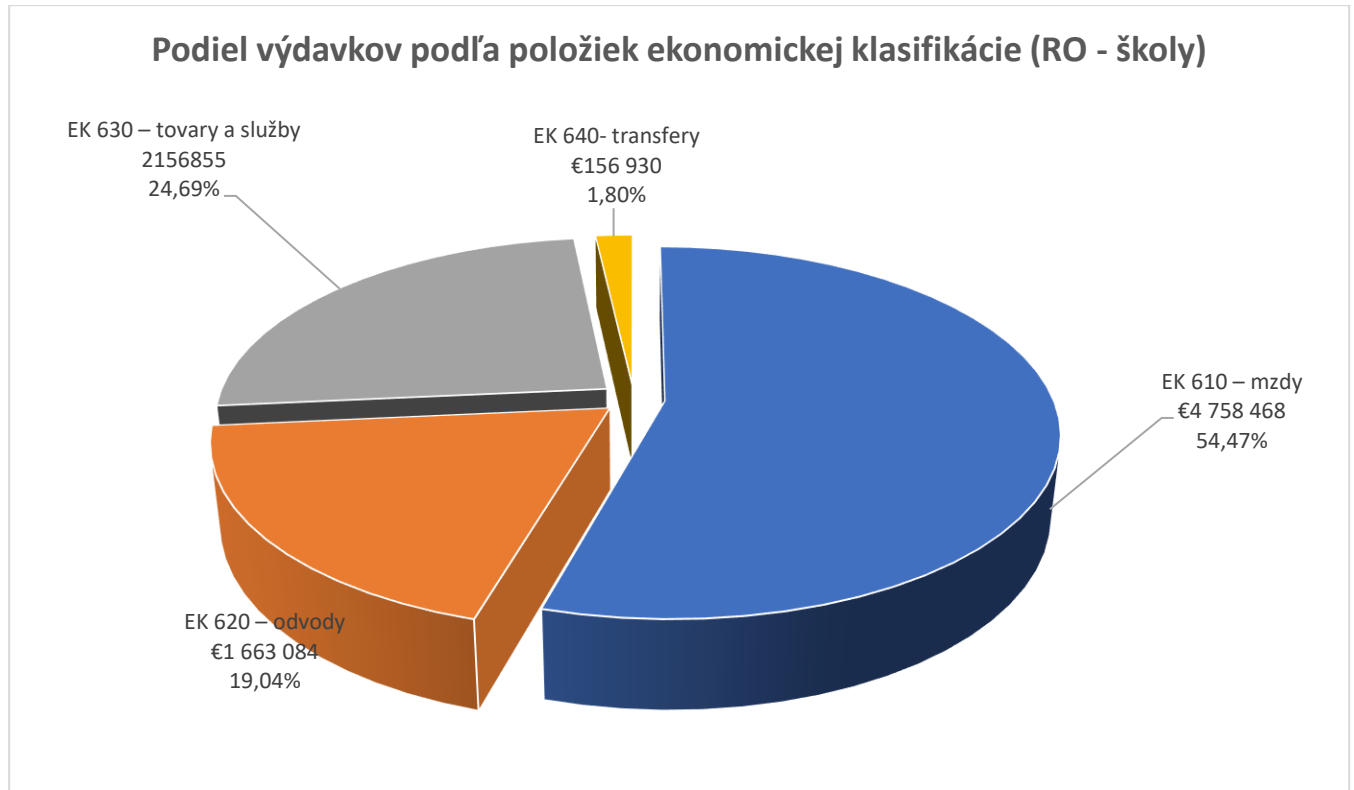
Bežné výdavky slúžia hlavne na zabezpečenie plnenia hlavných úloh samosprávnych funkcií mestskej časti a základnú prevádzku zariadení zriadených mestskou časťou ako sú ZŠ, MŠ, opatrovateľskú činnosť a oblasť životného prostredia. Bežné výdavky zahŕňajú výdavky na mzdy, platy, poistné, tovary a služby, napr. cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, údržbu a opravy, nájomné, transfery a výdavky na splácanie úrokov z úveru. Požiadavky na výdavky boli prehodnotené a upravené tak, aby bola dodržaná zásada bilančnej rovnováhy bežných príjmov a výdavkov. Položkový rozpis navrhovaných bežných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie je obsiahnutý v tabuľkovej časti návrhu rozpočtu. Najväčší podiel na výdavkoch mestskej časti majú výdavky na vzdelávanie pre oblasť školstva. Financovanie výdavkov v oblasti školstva je zabezpečené z rôznych zdrojov, ktorými sú transfery zo štátneho rozpočtu, vlastné príjmy školských zariadení a zvyšok financuje mestská časť z podielových daní. Vlastné príjmy škôl sú zabezpečované z darov, grantov, dotácií, príjmov za nájom častí objektov škôl (telocvične, učebne, jedálne a pod.), príjmov školských zariadení za réžie a stravu. Potrebné navýšenie výdavkov bežného rozpočtu bolo v zmysle potrieb premietnuté aj do rozpočtu v oblasti odpadového hospodárstva, údržby ciest a budov, ako aj v sociálnej oblasti.

Ekonomická klasifikácia

Z pohľadu položiek ekonomickej klasifikácie sa na bežných výdavkoch mestskej časti podieľajú položky kategórie 610 mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (40,72%), 620 Poistné a príspevok do poisťovní (13,91%), 630 Tvary a služby 42,03%, 640 Bežné transfery 3,34%.

Z pohľadu položiek ekonomickej klasifikácie sa na bežných výdavkoch rozpočtových organizácií (škôl a školských zariadení) podieľajú náklady na ľudské zdroje až v podiele takmer 3/4 (73,51%) cez položky kategórie 610 mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (54,47%), 620 Poistné a príspevok do poisťovní (19,04%), pričom 630 Tovary a služby tvoria 24,69% a 640 Bežné transfery podiel 1,8% rozpočtovaných výdavkov.

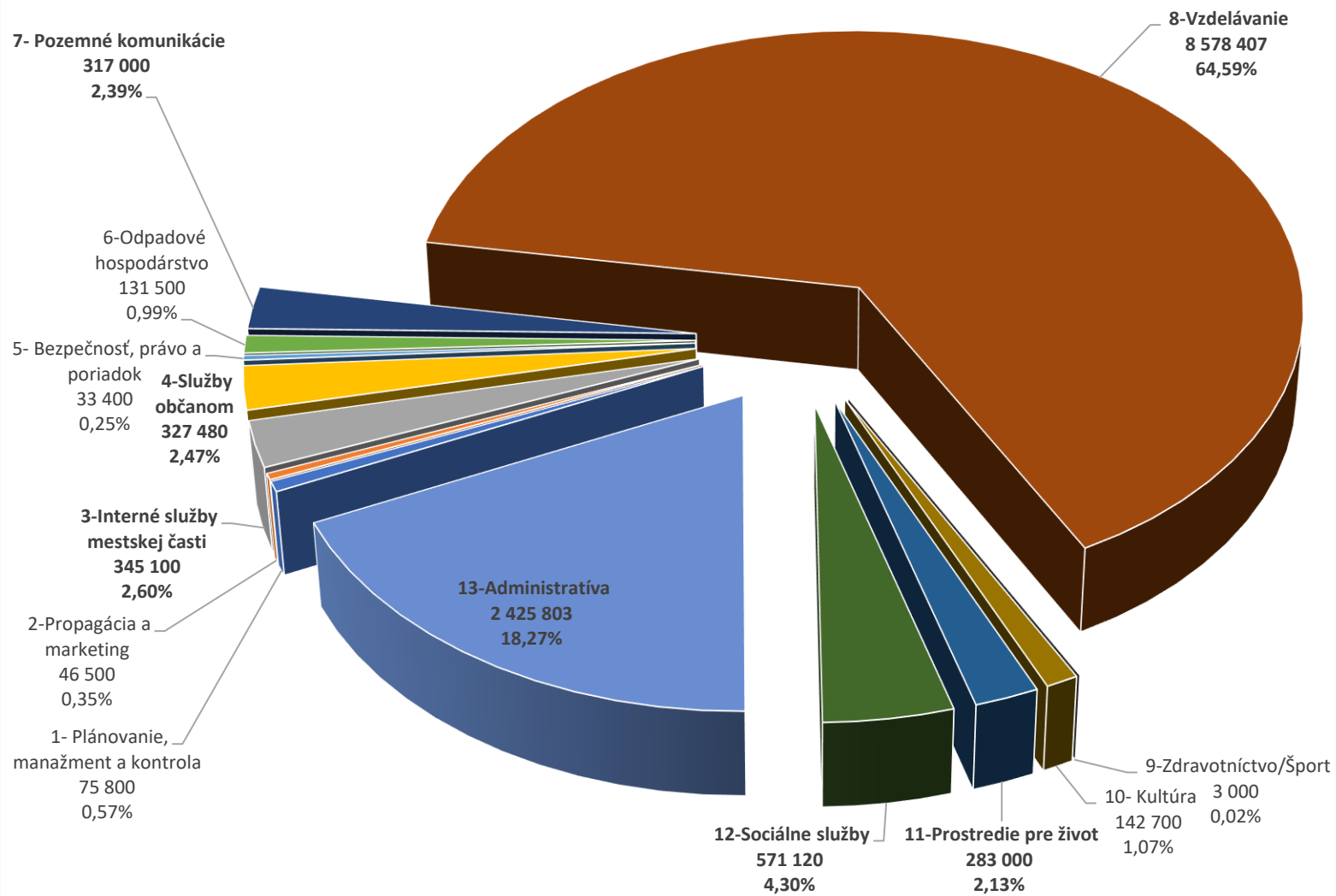
Funkčná klasifikácia ekonomických výdavkov v návrhu rozpočtu nie je uvedená.

PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Návrh rozpočtu sa predkladá aj ako Programový rozpočet. Programový rozpočet mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice na rok 2024 je vypracovaný rovnako ako v predchádzajúcom roku v programovej štruktúre, pozostávajúcej zo samostatných trinástich programov. Programy sa vnútorne delia na podprogramy a prvky, ktoré predstavujú rozpočtové výdavky a očakávané výstupy. Podprogramy programu vzdelávanie sa ďalej členia aj na prvky, ktoré sú reprezentované jednotlivými školskými zariadeniami. Členenie programového rozpočtu zabezpečuje lepšiu prehľadnosť a transparentnosť plánovania a sledovania čerpania výdavkov. Návrh programového rozpočtu je vypracovaný aj na roky 2025 a 2026, hoci tieto hodnoty sú nezáväznú. Predložený programový návrh rozpočtu obsahuje údaje o zámeroch, cieľoch a výstupoch mestskej časti. **Viac ako 3/5 celkových bežných výdavkov je rozpočtovaných pre program Vzdelávanie (64,59%), ďalej nasleduje program Administratíva (18,27%), Sociálne služby (4,30%), Interné služby mestskej časti (2,6%), Služby občanom (2,47%), Pozemné komunikácie (2,39 %), Prostredie pre život (2,13%), Kultúra (1,07 %) a Odpadové hospodárstvo (0,99%). Ďalšie programy jednotlivo nedosahujú ani jedno percento na celkových výdavkoch. Výdavkovo najvýznamnejší program Vzdelávanie narástol v medziročnom porovnaní až o jednu pätinu (20%), pričom oproti skutočnosti roku 2022 zaznamenal 13% rast.**

Bežné výdavky podľa jednotlivých programov	Rozpočet 2024	podiel	Rozpočet 2023	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2017	zmena 2024/2022 (%)	zmena 2024/2023 (%)
1- Plánovanie, manažment a kontrola	75 800	0,57%	73 800	21 632	48 183	13 106	11 125	10 491	250%	3%
2-Propagácia a marketing	46 500	0,35%	28 000	24 010	34 193	31 853	36 382	29 288	94%	66%
3-Interné služby mestskej časti	345 100	2,60%	342 340	273 649	250 497	274 893	227 665	170 843	26%	1%
4-Služby občanom	327 480	2,47%	355 913	336 866	246 251	97 396	96 350	79 969	-3%	-8%
5- Bezpečnosť, právo a poriadok	33 400	0,25%	25 400	23 504	14 901	9 802	14 397	13 454	42%	31%
6-Odpadové hospodárstvo	131 500	0,99%	222 000	208 832	418 224	502 801	688 045	549 015	-37%	-41%
7- Pozemné komunikácie	317 000	2,39%	355 000	339 781	351 034	260 156	147 465	131 948	-7%	-11%
8-Vzdelávanie	8 578 407	64,59%	7 160 148	7 564 471	6 746 435	5 715 329	4 786 025	4 194 151	13%	20%
9-Zdravotníctvo/šport	3 000	0,02%	25 000	1 578	6 724	20 366	29 633	21 382	90%	-88%
10- Kultúra	142 700	1,07%	168 950	166 507	162 254	326 908	234 525	243 049	-14%	-16%
11-Prostredie pre život	283 000	2,13%	308 000	343 560	66 562	249 848	143 664	116 096	-18%	-8%
12-Sociálne služby	571 120	4,30%	671 930	754 433	242 485	287 897	220 223	215 854	-24%	-15%
13-Administratíva	2 425 803	18,27%	2 509 715	2 347 376	2 114 285	1 348 415	1 110 930	979 024	3%	-3%
SPOLU	13 280 810	100,00%	12 246 196	12 406 198	10 702 029	9 138 770	7 746 429	6 754 564	7%	8%

Bežné výdavky podľa jednotlivých programov 2024

B. RIZIKÁ A REZERVY ROZPOČTU

V rozpočte na rok 2024 zatiaľ nie sú plánované kapitálové investície (okrem 10 000 na rekonštrukciu ZŠ a MŠ), ich príprava počas rozpočtového roka si vyžiada kvalitné finančné riadenie a personálne zabezpečenie projektov.

Príjmovú aj výdavkovú stránku rozpočtu môžu výrazne zasiahnuť avizované konsolidačné úpravy navrhované vládou (hypotekárny daňový bonus, zvýšenie zdravotných odvodov), preto považujem za nevyhnutné dodržiavať opatrnosť vo výdavkoch mestskej časti pri zachovaní priorit rozvoja.

Na základe odporúčaní Útvaru Hodnota za peniaze do budúcnosti taktiež odporúčam pri zostavovaní návrhu rozpočtu pri merateľných ukazovateľoch používať namiesto ich vysokého počtu nižší počet porovnateľných ukazovateľov, avšak vo vyššej kvalite so skutočným, nielen formálnym, hodnotením. Problematickou sa javí aj nízka štruktúra programového rozpočtu, potencionálna duplicitnosť a náročná porovnateľnosť.

Mestská časť v rozpočte výrazne znížila výdavky za dodávané externé zabezpečenie komunálnych služieb, pričom začala vo väčšej miere využívať a budovať vlastné interné kapacity najmä v oblasti starostlivosti o zeleň, čistotu verejných priestranstiev a základnej údržby komunikácií. Interné zabezpečenie týchto činností považujem nielen za ekonomicky výhodnejšie, ale taktiež za flexibilnejšie, umožňujúce využiť dostupné ľudské zdroje podľa aktuálnych potrieb mestskej časti. V minulom stanovisku som za znepokojivý označil nárast výdavkov na starostlivosť o verejnú zeleň či extrémne zvýšenie výdavkov na zber a likvidáciu odpadov zo smetných košov, kde boli medziročne zvýšené výdavky až o 223% (2021: 2535€/mesiac; 2022: 5662€/mesiac). Pozitívne hodnotím, že v roku 2023 sa začalo toto opakované odporúčanie naplňovať.

Vhodne zvolená forma zabezpečovania verejnej služby ovplyvňuje hospodárnosť, výkonnosť a efektívnosť verejnej služby; určuje jej postavenie na lokálnom ekonomickom trhu v rámci kompetencií samosprávy, samozrejme, v kontexte dopytu a spokojnosti príjemcov.

C. ODPORÚČANIA

1. Odporúčam pre budúce rozpočtové roky podrobnejšie spracovať rozpočet škôl a školských zariadení, ktoré sú podľa § 4 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. súčasťou rozpočtu mestskej časti. Takýto rozpočet škôl by optimálne mal byť zostavený na úrovni položky ekonomickej klasifikácie (napr. 610 Mzdy, 620 Odvody a poistne a pod.) pre každú školu osobitne, pričom taktiež odporúčam stanoviť merateľné ukazovatele pre každú školu osobitne, pričom navrhujem zamerať sa aj na ukazovatele kvality výučby a dosahovanie výsledkov žiakov (napr. výsledky Monitor 5 a 9). Obce musia v rozpočtovej praxi uplatňovať nielen ekonomickú klasifikáciu, ale aj funkčnú klasifikáciu, ktorá triedi ich výdavky podľa funkcie, ktorou sa rozumie určitá oblasť činností, ktorú obec vykonáva. Taktiež odporúčam, vzhľadom na skutočnosť, že obce musia k vykazovaným výdavkom vo finančných výkazoch stanoviť kód funkčnej klasifikácie - COFOG až na najnižšej úrovni, aby bol rozpočet schvaľovaný tiež na tejto úrovni.
2. Odporúčam zvýšenú pozornosť venovať pravidelnej finančnej kontrole a dôslednému sledovaniu príjmov a výdavkov jednak na úrovni miestneho úradu, ako aj všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu v súlade so zák. č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

D. ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Návrh rozpočtu na rok 2024 s výhľadom na roky 2025 – 2026 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Návrh rozpočtu je spracovaný v požadovanej štruktúre a v dostatočnom rozsahu.

Podľa §11 ods. 4 písm. b) zákona SNR č. 369/1990 Zb. je obecnému zastupiteľstvu v rámci rozhodovania o základných otázkach života obce vyhradené schvaľovať rozpočet obce, jeho zmeny a kontrolovať jeho čerpanie.

Podľa §15 ods. 2 písm. b) zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave je Miestnemu zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať rozpočet mestskej časti, jeho zmeny a záverečný účet, ako aj kontrolovať čerpanie rozpočtu a uznášať sa na rozpočtových opatreniach.

Na základe uvedeného odporúčam Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava -Podunajské Biskupice:

- schváliť

predložený návrh rozpočtu mestskej časti Bratislava -Podunajské Biskupice na rok 2024

- zobrať na vedomie

návrh rozpočtu mestskej časti Bratislava -Podunajské Biskupice na roky 2025-2026

V Bratislave 7.12.2023

Mgr. Ján Komara
miestny kontrolór